

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

XXXV. ÉVFOLYAM

1971. MÁRCIUS

2. SZÁM

Magyar reménység márciusban

Szent István királyunk óta a magyar népben a REMÉNYSÉG tartotta a lelket. Napjainkban mintha az ötven éves Trianon és a huszonöt éves orosz megszállás a reménytelenséget tette volna úrrá a magyar jövőndő felett. Pedig a reménység életszükséglet s ezért Isten adománya.

Dante a dolog elevenére tapintott, amikor színjátékában a pokol bejárata fölé ezeket a szavakat írta: ki ide belépsz, hagyj fel minden reménnyel! Tekintete befelé nézett, amikor ezt írta. Kívülről nézve a kérdést, mi úgymondhatnánk: amíg a pokolba nem lépsz, ne hagyj fel a reménységgel! A poklon kívül van reménységünk, de nem valamiben, hanem VALAKIBEN.

Nézzünk a Bibliából két történetet. Az ó-testamentumból Jeremiás könyvének 32. fejezetéből a 37-39 verseket:

“Összegyűjtöm őket mindazokból az országokból, ahová szétszórtam lángoló haragomban és nagy felháborodásomban. Visszahozom őket erre a helyre, letelepítem és biztonságban lesznek. Akkor népemmé lesznek, én pedig Istenük leszek. Egy szívet és egy utat adok nekik, hogy engem féljenek mindenkor és jól legyen dolguk nekik is és utódaiknak is.”

Jeremiás próféta igen nehéz körülmények között írta ezt. Börtönben ült. Népe ugyanis háborúba került és Jeremiás azok közé tartozott, akik a csata elvesztéséről prófétáltak. Értelhető volt tehát a börtön-büntetés, mert egy háborúban lévő népnek

nem lehet erkölcsi erő nélkül jó reménységgel harcolnia.

Jeremiás próféta azonban a börtönben megváltozott, mert új látást kapott Istentől. Most sem tagadja, hogy ennek a háborúnak a vége vereség lesz, de hirdeti, hogy mindennek a vége azonban nem vereség, hanem dicsőség lesz. Jeremiás messzebb látott és a vereség után a győzelmet hirdeti.

Vajjon mi az alapja Jeremiás reménységének? Istentől jött megvilágosodása! Meglátása annak, hogy a történelem folyamán is ez mindig így volt. Lehet, hogy ezért a reménységért kinevetnek, bolondnak tartanak, de ez nem zavarhatja meg reménységünket, mert a mi reménységünknek a fundamentuma: a könyörülő Isten!

Most nézzünk egy példát az új-szövetségből:

“... az irgalomnak Atyja ... megvigasztal minket minden nyomorúságunkban ... Krisztus által ... és a mi reménységünk erős felöletek, mert tudjuk, hogy amint társaink vagytok a szenvedéseben, úgy a vigasztalásban is. (2 Kor. 1:3-5, 7.)

Pál apostol szintén nehéz helyzetben írta ezt a levelet, mert veszedelem fenyegette az evangélium ügyét. Pártoskodások, erkölcsi lazaság lett úrrá a gyülekezeten. Pál nem abban reménykedik, hogy úrrá tud lenni a korinthusi vihar fölött, hanem abban, hogy a Krisztusba vetett reménysége erős. Ezért írta nekik: “ÉS A MI REMÉNYSÉGÜNK ERŐS FELÖLETEK!”

Reménységünk nem lehet az emberi éleslátás, csak Isten erejében és mentő szeretetében való bizodalunk. Jeremiás reménykedik Isten világhoz tartozásában akkor is, amikor annak semmi jelét és biztosítékát nem látja.

Pál apostol is reménykedik abban az Istenben, aki nemcsak a népek történetét igazgatja, hanem egyházát sem hagyja el. Csak mi ne hagyjuk el Istent és egyházát!

Isten népe mindig derűlátó volt, de ez nem akadályozta meg abban, hogy ne lássa józanul és reálisan az életet. A hite viszont megakadályozta abban, hogy kétségbeeső helyzetekben kétségbeesék.

Csüggedő és reménytelen magyarok, fel hát a fejeikkel! Felfelé kell nézni, mert csak a Lélek tud minket elvehetetlen reménységgel bizonyosgtevőkké tenni, hogy a költővel mi is valljuk:

Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiába onta vért
S keservben annyi hű kebel
Szakadt meg a honért.
Az nem lehet, hogy ész, erő
És oly szent akarat
Hiába sorvadozzanak
Egy átoksúly alatt,
Még jöni fog, még jöni kell
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százazrek ajakán.

(dr)

FIGYELO

Írja: *Asbóth Gyula*

KÖZVETETT FEGYVERSZÁLLÍTÁSRA

vetemedett némely egyházi világszervezet. Anyagi támogatásban kívánnak részesíteni "faji" és "szociális" elnyomás ellen fegyverrel is küzdő politikai, forradalmi csoportokat. Ezzel a pénzbeli támogatással akaratlanul is, hozzá segítik őket különböző terrorcselekedetek végrehajtását szolgáló fegyverek vásárlásához. A különböző tagedházaktól (az Egyesült Államokból is) kérik erre a felajánlásokat. Vagyis: az egyházaknak engedélyezett adómentességet politikai célokra akarják felhasználni. Az egyházakat az ilyen intézkedésekkel a saját társadalmi, állami berendezkedésük ellen kívánják befolyásolni és egyházi adómentességüket a törvény ellen kijátszatni.

Az ilyen intézkedésekkel ezek a nemzetközi egyházi szervek megbizonyítják, hogy nem tudnak olyan erkölcsi magaslatra emelkedni, ahonnan elfogulatlanul elítélnének mindenfajta elnyomást, akár Nyugaton, akár Keleten történjék is az. Ezzel az elfogultságukkal, határozott baloldalra állásukkal, nem az emberi

jóakarát, nem a krisztusi békesség szellemében szolgálják az egész emberiség ügyét.

Ha már mindenképpen szívügyük az elnyomottak támogatása, miért nem szólal meg a lelkiismeretük azoknak a politikai foglyoknak szabadonbocsátása érdekében, akiket hitük, meggyőződésük, politikai és szociális igényük miatt börtönzött be az erőszak, akiket nemcsak a "jobboldali reakció", "nyugati imperializmus" vetett börtönbe, hanem, akiket a vasfüggöny mögötti börtönökben, "elmeegógyintézetekben", munkatáborokban tart száműzetésben a kommunista diktatura. Figyelmébe ajánljuk ezeknek a "békevágyó", az emberi gyűlölet szította vérengzések vonatát az osztályharc forradalmi vágányára átváltó szellemi fegyverszállítóknak, hogy szenteljenek egy kis figyelmet annak a nemrég Koppenhágában, dán írók, polgárok kezdeményezésére alakult "Szabadságot Mindenkinek" ("Freedom for All") elnevezésű mozgalomnak, amely a világ minden politikai foglyának és elhurcoltjának szabadonbocsátása érdekében fáradozik.

CSAK JÓHÍREKET KÖZLŐ

újság és rádió szervezet alakult nemrég Californiában. Célja: minden közlésre érdemes, örömet szerző "jó hír"-nek az összegyűjtése az ország minden részéből és azoknak az olvasó-hallgató közönséghez továbbjuttatása. Eddig már több mint 30 újság és rádió állomás csatlakozott a szervezethez s a közönség körében egyre nagyobb érdeklődést vált ki ez a szolgálat. Bizonyosága az annak, hogy az emberek már megcsömörlöttek a csak "rossz hírek" hallgatásától, olvasásától, közvetítésétől. Íme: a jó hír is lehet valóban jó hír, és nemcsak a szenzáció éhségre alapozott rossz hír érdekli az embereket. Nemcsak erőszakosságokról, hátborgongató történetekről, sokszor csak a nyilvánosságot vadászó lázadásokról, gyilkosságokat elkövető bűnözők nyilatkozatairól kíván tájékozódni a ma embere. Tudja mindenki, hogy ma is vannak jó hírek, mert még ma is vannak jó ügyeket szolgáló emberek, közösségek.

Az egyházaknak ezzel kapcsolatban az a feladatuk, hogy az evangé-

liumot, a valóban jó hírt, a legfőbb "örömhír"-t minél nagyobb bizonyoságtévő erővel adják tovább a világnak.

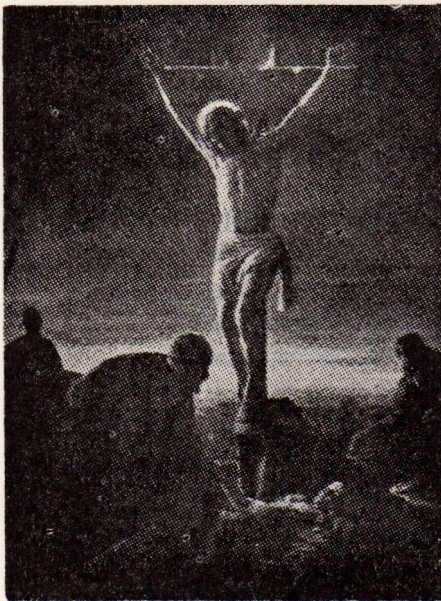
Ne arra törekedjenek az egyházak, hogy minél szenzációsabb módon tárljanak különböző világi bölcselekedéseket az emberek számára, hanem legyen a legfőbb feladatuk: hirdetni a kegyelemről szóló örömhírt. Mondják mind hűségesebben az embereknek: van Istene, Gazdája ennek a mai fejetejére állott világnak is. Ez az Isten nem akarja, hogy elveszen a világ. Hiszen: "Úgy szerette ezt a világot, hogy egyszerűen Fiát adta, hogy mindenki, aki hiszen benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen."

KIBICSAKLOTT GONDOLKODÁSRÓL

tett tanúságot az a lelkész, aki karácsony előtt \$2.000.00-os óvadékot tett le azért, hogy a börtönből, annak ellenében, egy letartóztatott kábítószer csempészt ideiglenesen szabadságra engedjenek, mert ahogy mondta: megszánta a szerencsétlent s azt akarta, hogy a családja körében tölthesse a karácsonyt. Azokat viszont nem szánta, akik a bűnöző által eladott kábítószernek a rabjai lettek s egészségüket tönkretették. Ez a "haladó szellemű" emberbaráti szeretet? Segíteni a bűnözőn s magára hagyni a bűnözés áldozatait? Mi lett volna, ha a pénzt olyan intézményre hagyja, amelyik gyógyítja a kábítószer szerencsétlen áldozatait? Az igazi, mentő szeretetnek ez lett volna a helyes cselekedete. Viszont azzal amit tett, a kábítószer rabságában vergődő fiatalságot nem segítette kimenteni a rabságból, hanem olyan látszatot adott cselekedetének, mintha szánalomból cinkostársi együttérzést vállalt volna a kábítószer-csempésszel.

BÉNÍTÓLAG HATOTT

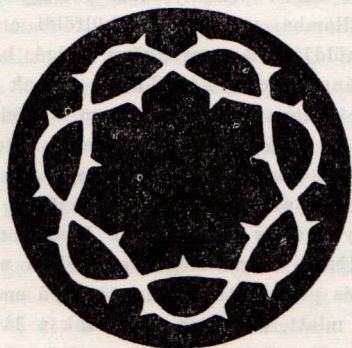
az angol városok egész életére a karácsony előtti villanysztrájk. Sok bajt okozott az alig-alig működő áramszolgáltatás. Gátolta a gyárak működését, megakadályozta kórházakban a sürgős operációkat. Ez mind baj volt. A legnagyobb baj

azonban abban mutatkozott meg, hogy a szeretet fénye vált nagyon pislálkolóvá. Az egyéni érdek-csoportok jogán túl terjedő és mások életére, jogára is tekintő szolgálat lelke bénult meg a sztrájkolók között. Az érdek-csoportok jogát mindig korlátozza a közérdekre tekintő szolgálatnak az elve. Ha ez hiányzik, az egész társadalom kerül veszélybe. Az igazi szabadságot a szolgálat rendjében, a másokra is tekintő szeretet gyakorlásában élhetjük meg.

ISTEN-SZÓRAKOZTATÁS

Az egyik detroit-i protestáns egyházban szokatlan módú szertartásnak voltak tanúi a templomban megjelentek. A templom két sarkában egy-egy fiatalember állott. Ezek szociális kérdésekről vitatkoztak. Az egyik képviselte a "haladó szellemű" a másik a "túlhaladott szellemű" szociális irányt. A vitatkozás végén a lelkész a szószékről kiértékelte a vitatkozás eredményét. Ezután nagy "csinadratta" volt. Hangosan verték a dobokat, cintányérokat, gitároztak a viselkedésükkel láthatólag már az "elmélkedésre" kábítószerezellel előzőleg magukat alkalmassá előkészített zenekar tagjai. Így folyt le az Istenimádás helyett az Isten-szórazokoztatás. Itt nem csak az istentisztelet módján történt változtatás. Az Ige nem szólt itt a gyülekezethez. Az elnémult teljesen. Ilyen handabandázással próbálták vonzóbbá tenni a templomot egyesek számára. Nem csoda, ha az ilyen s ehhez hasonló Isten-szórazokoztató egyházi ipartól elfordulnak az Istent imádni s üzenetét hallani akaró hívők.

BŐJTI PRELUDIUM

„Ha valaki jönni akar én utánam, tagadja meg magát, vegye fel az ő keresztjét és kövessen engem.”

(Máté 16:24)

Ki után mentem eddig? Követtem-e az Urat? Vizsgálom életemet és szomorú képek egész sorozata vonul el lelki szemem előtt.

A SÁTÁN HÍVOTT és mentem vakon. Felhasználta ifjúságomat, kifosztotta a lelkemet, s amikor kétségbeesve eszméltem rá a helytelen útra...kárörvendve kinevetett.

A VILÁG CSALOGATOTT. Feltárta előttem minden gyönyörűségét, hatalmát, dicsőségét és nem vettem észre, hogy az öröm poharának az alján mennyi keserűség van, hogy a világ hatalma a legnagyobb rabszolgaság, hogy a világ dicsősége csak hulló csillag, mely után még nagyobb sötétség marad.

EMBERI SZÍVEK dobogtak felém. Azt hazudták, hogy szeretnek. Az álszeretnek a hámjával befogtak érdekszeke-rukbe, hogy húzzam azt, vágyaik és céljaik dombjaira. És amikor nem bírtam a földi igát, végigváltam rajtam a rágalom ostorával.

FÖLDI ESZMÉNYEK vonzottak, mint a mágnes, amelyeket áldott szüleim és nevelőim oltottak a szívembe. Esküdtem rájuk, az életemet is feláldoztam volna értük, és hamar eljött az idő, amikor boldognak tartottak miatta az emberek.

ÁLMOK, ÁBRÁNDOK hajója ringatta lelkemet a keserű jelenből édes ígéretekkel teli jövőbe. Alig álmodtam, s egyszer csak ököllet ütött arcomba a rideg való, s minden álmom elszállt, mint ősszel a daru és a fecske, — minden ábránd szertefoszlott, mint gyermek kezében szalmazsál végén a szappanbuborék.

A Sátán, a világ, emberek, földi eszmények, álmok és ábrándok a lelkemben mind elnyomták az Úr Jézus szelíd, hívogató szavát, és amikor kétségbeesetten, kintől és szegyéntől vonagló arcomat két tenyerembe temettem, felszakadt szívemből a kiáltás: én Istenem, miért hagytál el engem? És akkor szelíden, mint az eolhárfa, vagy a szférák zenéje, megszólalt egy édes, vigasztaló hang: "Én vagyok... ne félj. Én nem hagyok el... veled vagyok a világ végezetéig... az Én szeretetem az a szeretet, melyet az Úr egykor angyalkézzel írt fel a szívembe. Az Én szeretetem mindeneket elfedez, mindeneket

eltűr, mindeneket hiszen, mindeneket remél és soha el nem fogy. Jöjj Énutánam, Én megnyugosztalak és békességet adok szívednek. Velem az önmegtagadások útját kell ugyan járnod, de ezen az úton megtudod, hogy te nem a magadé vagy, hanem az Enyém és Énertem kell megtagadnod önmagadat. Fel a fejjel, ne félj, vedd fel a keresztet és kövess Engemet!.."

És én, bár még roskadozva, elindultam az Úr Jézus után . . .

Egyed Aladár

BIBLIATERJESZTÉS

Teljes Bibliák, Újszövetségek, vagy bibliarészek terjesztése — Latinamerikát kivéve — szerte a világon növekedett 1970 első felében. Mértékül véve 1969 első felét, Északamerikában 19%-kal, Európában 1.5%-kal, Afrikában 9%-kal, Ázsiában 34%-kal növekedett a bibliaterjesztés.

Európában 1970 elején 30 ezer cseh, 5—5 ezer észt és lett, 15 ezer magyar, 23,500 román teljes Bibliát, valamint 10—10 ezer bulgár és román Újszövetséget nyomtak.

Tavaly 100 ezer Bibliát nyomtak a Román Ortodox Egyház részére, idén további 40 ezer nyomására adott engedélyt a kormány. Ugyancsak megengedték, hogy az erdélyi száz év. egyház és a magyar ref. egyház részére 10—10 ezer német, ill. magyar Bibliát hozzanak be.

CT/bbp

ERŐS VÁR

AMERIKAI MAGYAR EVANGÉLIKUSOK LAPJA

Az Amerikai Evangélikus Egyház
Magyar Konferenciájának
lapja.

Szerkesztő és kiadó:

Juhász Imre

Főmunkatárs: Egyed Aladár

“ERŐS VÁR”

(“MIGHTY FORTRESS”)

P.O. Box 02148, Cleveland, Ohio 44102

Published by the

Hungarian Conference

of the Lutheran Church in America.

Issued monthly October to May,
bi-monthly in June/July and Aug./Sep.
No. 2. (139) Vol. XXXV.

MARCH 1971.

Subscription: \$3.00 a year.

Second-class postage paid
at Cleveland, Ohio.

FONTOS!

Minden szerkesztőségi anyag,
kézirát, gyülekezeti hír, úgyszin-
tén a lappal kapcsolatos minden
levelezés, előfizetés és adomány
erre a címre küldendő:

“ERŐS VÁR”

P. O. BOX 02148

CLEVELAND, OHIO 44102

Az “ERŐS VÁR” előfizetési díja
egy évre csak 3 dollár. Szivesked-
jenek a lejárt előfizetéseket kése-
delem nélkül beküldeni a fenti
címre.

Be nem jelentett címváltozás esetén
a posta a kézbesíthetetlen újságot
megsemmisíti, a kiadóhivatalnak pedig
külön portót kell fizetnie. Erre a költ-
sége különösen nem-előfizetők, kése-
delmező előfizetők, vagy többéves hát-
ralétkban lévők esetében nehéz fedeze-
tet találni.

Ezért kérjük olvasóinkat, hogy min-
den esetben pontosan adják meg címü-
ket a “Zip Code” szám feltüntetésé-
vel együtt! Az újságot “Zip Code”
szám nélkül nem kézbesíti a posta.
Címközlésnél tüntessék fel az utca
megjelölését is; pl. St., Rd., Ave.
Ugyanis egyes postai zónában azonos
nevű utcákat csak így lehet megkülön-
bözteni.

Printed by

Classic Printing Corporation

9527 Madison Ave., Cleveland O. 44102

A MAGYAR KONFERENCIA KÖZGYÜLÉSE

Az Amerikai Magyar Evangélikus Kon-
ferencia tizennegyedik közgyűlését 1970.
június hó 29 és 30-án tartotta meg Cleve-
landban, az ottani Első Magyar Evangé-
likus Egyháznál, melynek lelkésze Brach-
na Gábor főesperes.

A közgyűlésen részt vett 10 lelkész:
Asbóth Gyula (Detroit), Bendes István
(Cleveland), Bernhardt Béla (Mansfield),
Brachna Gábor (Cleveland), Buthy Dénes
(Buffalo), Egyed Aladár, Juhász Imre,
Kiss Samu, Rönköcs Károly (mind Cleve-
land) és Ormai János (Bethlehem); to-
vábbá 7 delegátus és látogató: Boros Jó-
zsef, Domján Zoltán, Földényi Alajos,
Guttovz József, Láng Ferenc lévita (To-
ronto), Szalai István és Vásári Ferenc
(hatan Clevelandból).

Az egyes ülészakok kezdő és befejező
áhítatait Egyed Aladár ny. főesperes szol-
gáltatta. A közgyűlés ideje alatti bőséges
étkezésekért a helyi Oltáregyletet illeti
köszönet, Balatoni Károlyné elnökükkel
az élen.

A HÉTFŐ DÉLELŐTTI ELSŐ ÜLÉS-
SZAKON Brachna Gábor főesperes elnöki
megnyitójában ismertette és indokolta a
közgyűlés tárgysorozatát. Bejelentette,
hogy országos egyházunk közgyűlése ve-
lünk egyidőben ülésezik Minneapolisban s
ezért nem jelenhetett meg hivatalos kép-
viselőjük. Dr. Robert Marshall orsz. el-
nök meleghangú levélben üdvözölte a
Konferencia közgyűlését. Feltett kérdésre
válaszolva, az elnök kijelenti, hogy három
gyülekezetünk nincs képviselve: Chicago,
New York és Pittsburgh.

A tárgysorozat első pontjaként Juhász
Imre jegyző felolvassa az előző (1968-as
torontói) közgyűlés jegyzőkönyvét. Jóvá-
hagyás után az elnök kéri, hogy a gyü-
lekezeti lelkészek régi egyházi jegyző-
könyveket, jubileumi és egyéb kiadványo-
kat küldjenek be a Leffler Erzsébet Em-
lékkönyvtárba megőrzés végett.

Dr. Lestyán János pénztáros beküldött
jelentése szerint: Egyenleg 1968. augusz-
tus 1-én \$408.57, bevétel 1970. június 20-ig
944.50 (ebből mosógépre 313.19), kiadás
669.15, egyenleg 1970. június 20-án 683.92.
A gyülekezetek részéről történt befizeté-

sek a torontói és clevelandi közgyűlés kö-
zötti 23 havi időszakban:

a) rendes konferenciái járulékok	
Toronto	40.00
Detroit	50.00
Cleveland Nyugat	172.05
Cleveland Első	175.00
Pittsburgh	130.00
Chicago	56.00
b) magyarországi mosógépekre	
Pittsburgh	82.00
Chicago	26.00
Cleveland Első	120.19
Cleveland Nyugat	60.00
Detroit	25.00

A pénztárkönyvet s mellékleteit Földényi
Alajos és Láng Ferenc ellenőrök vizsgál-
ták felül és kifogástalan rendben talál-
ták.

Brachna Gábor főesperes elnöki jelen-
tésében utalt a torontói, pittsburghi és
newyorki gyülekezeteknek a közgyűlés
tárgysorozatán is szereplő problémáira;
felvetette az evangélizációk felújításának
kérdését; sajnálatát fejezte ki, hogy ott-
honi útján a torontói határozat miatt
nem érezte a Magyar Konferenciát maga
mellett; bejelentette, hogy az országos
egyházzal (LCA) való viszonyunk zavar-
talan volt, dr. Marshall orsz. elnök beik-
tatásán Ormai János esperes képviselte
a Konferenciát.

A hozzászólások között Egyed Aladár
újából értelmezte a Konferencia torontói
határozatát (a hazautazásokkal kapeso-
latban), majd Ormai János fejezte ki a
közgyűlés örömét az elnök múltévi utáni
felgyógyulása felett.

A HÉTFŐ DÉLUTÁNI MÁSODIK
ÜLÉSSZAK az ERŐS VÁR jelentésével
kezdődött, melyet Juhász Imre szerkesz-
tő-kiadó terjesztett elő. Közölte, hogy a
két évvel ezelőtti állapothoz képest lé-
nyeges változás nem történt. Jelenleg a
lap nyomási példányszáma ezeregyszáz s
27 államba, valamint 14 külföldi ország-
ba küldjük, a vasfüggöny mögé bejutó
példányok pedig kézzel-kézre járnak nem-
csak Magyarországon, hanem a Felvidé-
ken és Erdélyben is. A jelentés a továb-
biakban rámutatott arra, hogy bár sok
olvasónk az előfizetési díjon felül ado-
mányokkal is támogatja a lapot, anyagi
gondjaink mégis megneheztedek a nyom-
dai és postaköltségek nagyarányú emelke-
dése miatt. Országos egyházunk a 33 egy-
házkerület és a négy nemzetiségi konfe-
rencia lapjai számára időnként pályáza-

A tanító megkérdezi az osztályban, mit
jelent az: “Arcod verejtékével egyed a te
kenyeredet?” — Egyik fiú jelentkezik:
„Addig egyél, amíg izzadsz.”

tot hírdet, melyen az idén első ízben az ERŐS VÁR is részt vesz. Terveink között van egy áhítatoskönyv kiadása, melyre már régóta nagy szükség van híveink között. **Dr. Lebach Antalné**, az ERŐS VÁR pénztárosa jelentése szerint a legutóbbi közgyűlés óta eltelt 23 hónap alatt a lap összbevétele \$2955.30 volt, míg a kiadások 2942.27-et tettek ki. A bevételek között köszönettel nyugtázzuk az AMEK pénztárából átutalt támogatást 305.00 összegben.

Az ERŐS VÁR jelentéséhez **Vásári Ferenc**, **Brachna Gábor** és **Bernhardt Béla** szoltak hozzá, majd a közgyűlés egyhangúlag elfogadta **Asbóth Gyula** javaslatát: "Minden gyülekezetben évenként egyszer, az egyházi esztendő utolsó vasárnapján SAJTÓVÁSÁRNAP tartandó, melynek offertóriuma az ERŐS VÁR támogatását szolgálja."

Ezután **Egyed Aladár** és **Juhász Imre** ismertették a NE FÉLJ! c. áhítatoskönyv kiadási terveit s az azzal kapcsolatos anyagi problémákat. Többek hozzászólása után a közgyűlés **Bernhardt Bélát** bízta meg a könyvkiadás előmozdításával.

Következett **Brachna Gábor** elnök előterjesztése három gyülekezet: Toronto, Pittsburgh és New York lelkész ellátási gondjaival kapcsolatban.

Utána **Láng Ferenc** torontói lévita adott részletes beszámolót gyülekezete helyzetéről és jövő lehetőségeiről. A beszámolóhoz hosszasan **Buthy Dénes** volt beszolgáló lelkész szolt hozzá.

A vacsora utáni HARMADIK ÜLÉSSZAKON került sor az esedékes választásokra, melyen a közgyűlés az eddigi tisztikart újra választotta a szokásos négy évi időtartamra.

A tárgysorozat következő pontjaként **Brachna Gábor** olvasta fel tanulmányát, melyet magyarországi útján szerzett benyomásai alapján írt: "A magyarhoni evangélikus egyház 25 éve a kommunizmus alatt..." Előadása bevezetésében felvázolta a történelmi háttérrel, majd rátért a magyarországi evangélikus egyházi élet különböző szektorainak alakulására a negyedszázad alatt: a püspökség intézménye, az Állami Egyházügyi Hivatal, gyülekezeti élet, szeretetotthonok, lelkészi kar.

E pontnál az idő előrehaladottsága miatt az előadás hátralevő részének meghallgatását a közgyűlés másnapra halasztotta.

A keddi reggeli úrvacsorai istentiszte-

letet követő NEGYEDIK ÜLÉSSZAKON napirend előtt **Bernhardt Béla** indítványozza, hogy a Konferencia fejezze ki szeretetét és bátorítását a torontói gyülekezet felé. Egyhangúlag elfogadva.

A következőkben **Brachna Gábor** előző este félbemaradt előadása folytatódott, ismertette az előadó budapesti és vidéki igehirdetési alkalmait, valamint különböző teológus és lelkész-csoportokkal való találkozásait. Az előadást élénk eszmecsere követte. Többek hozzászólását **Bernhardt Béla** foglalta össze így: "Mindnyájan azért vagyunk itt, mert nem akarunk a kommunizmus alatt élni. Viszont az a feladatunk, hogy hangot adjunk mindannak, amit ők otthon nem mondhatnak el."

A közgyűlés foglalkozott ezután az országos egyház által ajánlott új konfirmációi gyakorlattal, továbbá a magyar gyülekezetekben észlelhető alacsony adakozási színvonallal, valamint a gyülekezetekben felújítandó konferenciák témájával, melyeket mint "csendes napokat", vagy "evangélikus testvéri napokat" tartanának meg. A magyarországi szeretetintézmények mosógép ellátására összegyűlt adományok átutalása tekintetében a közgyűlés az elnököt bízta meg, hogy legjobb belátása szerint intézkedjék ez ügyben. Az árvízi segély ügyében hozott határozat "felhívja a gyülekezeteket, hogy a magyarországi és erdélyi árvízkárosultak megsegítésére rendezzenek gyűjtést. Ha egyes gyülekezetek a helyi magyar egyházak, ill. egyesületek közös akciójában már résztvettek volna, úgy a helyi viszonyok figyelembevételével iránítsák adományaikat."

Nemzetünk kettős gyászéve alkalmából a közgyűlés **Asbóth Gyula** előterjesztése nyomán nyilatkozatot fogadott el:

"Az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia fájó szívvel, de Isten akaratába vetett hittel emlékezik meg a trianoni országcsönkítés ötvenedik és a szovjet megszállás huszonötödik évfordulójáról. Nemzeti bűnbánattal és együttérző, igaz testvéri és imádkozó szeretettel gondolunk az elszakított területeken és a csonka hazában egyaránt idegen megszállás járma alatt élő magyar testvéreinkre. Kötelességünknek tartjuk, hogy némaságra kárhoztatott véreink helyett mi hirdessük szerte a világban életünk bizonyosságtételével mindazt az igazságtalanságot és jogtalanságot, amely 1920-ban és 1945-ben kezdődött meg. Minden ma-

gyarhoz szóló üzenetképpen álljanak itt Reményik Sándor Mohács után c. versének sorai:

"Éjszaka jön, százötven éves éj
S ki éjben születik, majd mit csináljon?
Dolgozzék, imádkozzék, túrjon, várjon,
S a sírba is reménysugárral szálljon,
Ha könnyel szózott kenyerét megette.

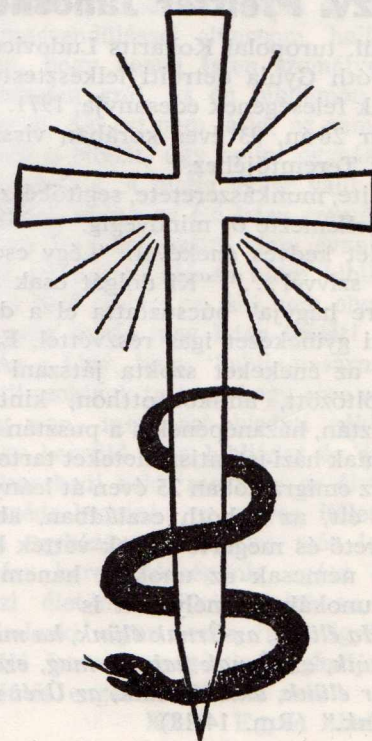
MERT VÁLTOZNAK A CSILLAGOK
FELETTE!"

Elnök előterjesztésére a közgyűlés Isten iránti hálával emlékezett meg arról, hogy a Konferencia négy lelkésztagja elérte, illetve meghaladta a félévszázados szolgálati időt: **Egyed Aladár 55**, **Kiss Samu 62**, **Ormai János 55** és **Varga László 52** éve felavatott lelkész. Négyük között 224 esztendőnyi lelkészi szolgálat! Az ünnepeltek nevében **Ormai János** keleti esperes megindultan köszönte meg az elismerést.

A következő, 1972-ben megtartandó közgyűlés helyét és idejét a tisztikar állapítja meg.

A keddi ülészak s egyben az Amerikai Magyar Evangélikus Konferencia ezidei közgyűlése du. 3/4 1-kor **Asbóth Gyula** detroiti lelkész imádságával ért véget.

JUHÁSZ IMRE

AZ EGYHÁZ HÍREI

EV. VILÁGSZÖVETSÉG

● Az együttműködési (missziói) főbizottság első alelnökéül D. Káldy Zoltán budapesti püspököt választották meg; ő egyben az európai kisebbségi ev. egyházak ügyeinek az egyik előadója is.

U. S. A.

● 1971. január 12-én ünnepélyes Istentisztelet keretében nyilvánították ki az USA-beli önálló tót ev. egyház beolvadását a "Lutheran Church Missouri Synod" egyházba, melyben 1977-ig egyházkerületként működik tovább.

● A "Lutheran Church Missouri Synod" egyház teológiai főosztálya ismét megerősítette azt az álláspontot, hogy — híven a denveri orsz. közgyűlés döntéséhez — nők lelkési szolgálatba ne kerülhessenek.

● A tíz ún. prot. egyházból készülő új, 25 millió lelkes egyház tervei egyre he-

vesebb kritika alá kerülnek, s az egyesülés létrejöttének a határideje mindjobban kitolódik.

● Dr. C. Gordon régészprofesszor (Brandeis Egyetem) szerint egy Tennessee-beli temetőben talált sírfeliratról arra lehet következtetni, hogy már a IV. században zsidó települések voltak az újvilágban, Kolumbuszt mintegy 1000 évvel megelőzve.

Lutheran Church in America

● Öttagú különbizottság foglalkozik az orsz. elnök és az egyházkerületi elnökök címe és jellege püspökké való változtatásának kérdésével.

● Ugyancsak öttagú különbizottság vizsgálja meg azt a kérdést, hogy Úrvacsorához járulhasson minden megkeresztelt személy korára való tekintet nélkül.

● Jobbára anyagi okok miatt 1972-re a misszionáriusok számát hetvenötlet 250-re csökkentik.

● Dr. Robert J. Marshall orsz. elnök január végén Taiföld, Délvietnám és Hawaii ev. egyházi szervezeteinél tett látogatást.

● Az alkotmány átírásának bonyolult voltára való tekintettel úgy döntöttek, hogy a lelkészekkel foglalkozó részben a "he" "she" jelentéssel is bír, amióta nők is lelkésszé lehetnek.

MAGYARORSZÁG

● Csikvándon Németh Géza, Gecsén Jakab Sándor helyi lelkési szolgálatának 30., Szerecsenyen a templomszentelés 20., Hegyeshalmon a 120., Lucfalván a 186., Sámsonházán a 100., Csikvándon a 150. évfordulójáról emlékezett meg, Hódmezővásárhelyen, Kőszegen megújított templomot, Kecskeméten megújított imaházat, Nagyvelegén villanyhajtásra átszerelt harangokat, Szentesen újjáöntött harangot, Csöngén újjáépített orgonát vett ünnepélyesen használatba az ev. gyülekezet.

● Meghalt Fábri Mihály szügyi ev. lelkész és Gyúrói Nagy Lajos nyug. ev. lelkész.

● Györkönyön Tihanyi János, Egyházaskozáron Lotz Tibor az ev. gyülekezet új lelkésze.

● Az új, magyarfordítású Biblia kiadásának előkészítésére Budapesten nemzetközi konferenciát tartottak, melyen mind

az utódállamokbeli magyar egyházak, mind egyéb külföldön élő magyar gyülekezetek képviselői is megjelentek.

● Dr. Pálffy Miklós ev. teol. professzort a Budapesti Ev. Teol. Akadémia díszdoktori címmel tüntette ki.

● Pusztavámon Puskás János az ev. gyülekezet új lelkésze.

● A celldömölki ev. templomban ünnepi Istentisztelet keretében emlékeztek meg a Gyülekezeti Segély (azelőtt: Gusztáv Adolf Gyámintézet) 110 éves fennállásáról.

● Egységes országos használatra terveznek énekeskönyvet kiadni az ev. egyházban. Az új énekeskönyv egyik jellegzetessége volna, hogy valamennyi éneket kottával közölné.

● Leskó Károly buenos-airesi magy. ev. lelkész hazai látogatásáról tett említést az "Evangélikus Élet" c. orsz. hetilap.

Felvidék

● A pozsonyi "Pravda" jelentése szerint hatóságok betiltották minden egyházi építkezést, mivel építkezési mánia harapózott el — állítólag 7 millió dollárnak megfelelő összeget gyűjtöttek még tévészéktől is templom- vagy más egyházi építkezés céljaira.

LITVÁNIA

● Az ev. egyház orsz. közgyűlésén J. Kalvanas lelkészt választották meg vezetőesperesül. Az egyház 27 gyülekezetből áll, melyek közül hétben lettül történik a szolgálat. Most Taurage városban van az egyház központja; ugyanis sem Vilniusban, az új fővárosban, sem Kaunasban, a régióban nincs már ev. gyülekezeti szolgálat. A II. világháború előtt 120.000 lélek tartozott a Litvániai Ev. Egyházhoz, a szovjet iga alatt ma csak 27.000. Ehhez számítva a Litván Ev. Exilegyházhoz tartozó 12.000 lelket, kb. 70 ezer litván evangélikusról vajjon hogyan is lehet elszámolni?

FRANCIAORSZÁG

● J. Daniélou bíboros szerint nem is különös elképzelés, hogy a néhai Charles de Gaulle francia államfőt szentté avassák.

NÉMETORSZÁG

● Dr. Martin Niemöller, v. hessen-nassauai egyházi elnök korábbi Lenin-békédí-

özv. Pfeiffer Jánosné

szül. turopolai Koharits Ludovica, Asbóth Gyula detroiti lelkésztestvérünk feleségének édesanyja, 1971. január 26-án, 93 éves korában visszatért Teremtőjéhez.

Hite, munkaszeretete, segítőkészsége jellemezte őt mindvégig.

Két kedves énekével: "Légy csendes szívvel...", "Ki dolgát csak Istenre hagyja" búcsúztatta el a detroiti gyülekezet igaz részvétellel. Ezeket az énekeket szokta játszani az elköltözött, amikor otthon, kint a pusztán, házanépének s a pusztán lakóknak házi-istentiszteleteket tartott.

Az emigrációban 25 éven át leányánál élt, az Asbóth családban, ahol szerető és megbérgő szívek vették körül, nemcsak az unokák, hanem a dédunokák személyében is

"Ha élünk, az Úrnak élünk, ha meghalunk, az Úrnak halunk meg, ezért akár élünk, akár halunk, az Úréi vagyunk." (Rm. 14:18)

(e. a.)

ja mellé a Lenin-érdemrend arany fokozatát is elnyerte...

● Új vezetőpüspökként a hannoveri ev. egyház élére Dr. E. Lohse professzort, a mecklenburgi ev. egyház élére pedig Dr. H. Rathke lelkészt választották meg.

● A bajor ev. egyház, utolsóként a német tartományi egyházak sorában jóváhagyta nők lelkésszé való szentelését.

PAKISZTÁN

● Az elemi csapások során előállott inség enyhítésére az amerikai "Lutheran World Relief" szervezet 8000 takarót, valamint további 50 ezer dollárnyi segílyt küldött.

● Egyelőre se közös hitvallási alapja, se közös liturgiai gyakorlata nincs az anglikán, metodista és presbitériánus elemekből létrejött új, "egyesült" egyháznak.

IZRAEL

● Az izraeli kormány jóvátételt fizet az Ev. Világszövetségnek a "hatnapos" háború folyamán az Augusztia Viktória kórházat ért károkat.

SVÉDORSZÁG

● Meghalt J. Kopp érsek, az Észt Ev. Exilegyház nyug. vezetője.

FÜLÖPSZIGETEK

● Mind az ev. mind a r.k. egyház hivatalos egyezményben jelentette ki, hogy elismeri a másik egyházban kiszolgáltott Kereszttség szentségének az érvényét.

ARGENTINA

● Az augusztus elején megtartásra kerülő 5. latinamerikai ev. konferencia előkészítő bizottságának Puky Ákos venezuelai ev. lelkész is a tagja.

BRAZÍLIA

● Az ev. egyház küldöttsége államfői kihallgatáson az állam és az egyház viszonyát taglaló okiratot terjesztett a köztársasági elnök elé. Az okirat részletei, melyeken keresztül az ev. egyház bátran szól hozzá a különféle társadalmi viszázságokhoz, ismételten megcáfolják azokat az aggodalmakat, amelyek miatt az 5. ev. világgyűlést Brazília helyett Franciaországban tartották meg.

SVÁJC

● A felekezeti világszervek novemberi konferenciáján Dr. A. Appel EVSZ főtit-

kárt választották meg elnöknek. A konferencia két előadást vitatott meg: "Válásssabadság és emberi jog", "Nemzethűség: a világtestvériség előmozdítója vagy hátráltatója?". A konferencián mintegy félbilli keresztyén képviselőtében a köv. felekezetek kiküldöttei vettek részt: adventista, anglikán, baptista, evangélikus, Krisztus tanítványai, kvéker, methodista, ortodox, ókatolikus, református, üdvhad-sereg — míg a római katolikusokat megfigyelő képviselte.

CSÍLE

● A legutóbbi elnökválasztás egyik meglepő részlete az, hogy Henriques bíboros a marxista jelöltre való szavazásra bízottat. Még elvállik, hogy mimódon lesz ezért hálás az új elnök.

CSEHSZLOVÁKIA

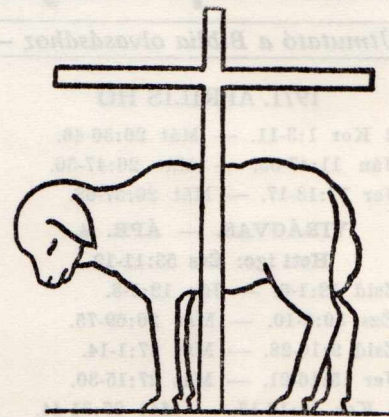
● Felmentették tiszttségüktől a brémai Dr. H. Kloppenburg és a párizsi G. Casalis professzort, mert a Prágai Keresztyén Békekonferencián belül elítélték az 1968-as csehszlovákiai szovjet inváziót. Helyükbe a svájci H. Hellstern és a német

H. Mochalski lelkész került a Békekonferencia két alelnöki tisztébe.

SZOVJETUNIO

● 1971 májusára tervezik összehívni az orosz ortodox zsinatot, hogy megválasszák az új pátriárkát. A kevésbé ismert Pimen metropolita a hatóságok által is pártolt esélyesebb jelölt a nyugati körökben sokszor feltűnéssel szereplő Nikodim metropolitával szemben.

Hírközlő: Bernhardt Béla

"Nem szégyenlem Krisztus evangéliumát"

— Róm. 1:16-17 —

2. NEM SZÉGYENLEM A BIBLIÁMAT!

Az evangélium, amelyről Pál apostol beszél, nemcsak jó hír, hanem van más értelme is: Azt a könyvet, amelyik ezt a jó hírt tartalmazza, szintén evangéliumnak nevezik, más-képp bibliának. Bár az apostol korában a biblia a mai formájában még nem volt összegyűjtve, mégis Pál apostol bizonyágtételében benne van ez is: **nem szégyenlem a bibliámat.**

Sok érdekeset lehetne írni a biblia történetéből arról, hogy hány ember pecsételte meg a bibliához való ragaszkodását életével és vérével. Egész könyvtárat rendeztek be az ilyen bibliákból.

Mondd testvérem, van-e bibliád és nem szégyenled-e bibliádat? Olvasd csak el a Zsidókhöz írt levél 4. rész 12. versét. Így szól: **Mert Isten beszéde élő és ható: éleesebb minden két-élű kardnál, és elhat a szívnek és léleknek, az ízeknek és velőknek megoszlásáig és megítéli a szív gondolatit és szándékait."**

Tehát a biblia számunkra Isten be-

széde. Ez a biblia legnagyobb értéke az ember számára. Azzal kell tehát a bibliát a kezembe fognom és azzal a megrendüléssel olvasnom, hallgatnom, hogy benne **Isten személyesen énhozzám szól**, az én bibliámon keresztül. Aki ezt nem látja, az nem értékeli a bibliát, úgy amint egyházunk tőle elvárja. A biblia akkor válik bibliámmá, mikor az élő Isten személyes szava lesz énhozzám. Nem evangélikus ember az, akinek nincs bibliája, nem hívő ember az, aki nem olvassa és nem tartja meg Isten ígését!

Az a tény, hogy "biblia-vasárnapokat" szoktunk tartani, hogy erre szükség van, mert azt hirdeti nekünk, hogy becsüld meg bibliádat és engedelmeskedj neki, mert ez az életnek beszéde hozzánk: **ez súlyos ítélet az ige egyházára!** Mennyire más lenne egész keresztyénségünk, egész egyházi életünk gyülekezeteinkben, ha mindenki olyan lenne, aki figyel a szóló Istenre, megérti, meghallja az ígét és engedelmeskedik neki!

Közli: Egyed Aladár
(Folytatjuk)

A FASORI ÖREGDIÁKOK JELENTIK

A Fasori Öregdiákok Egyesülete megrendülten adja hírül eddigi legidősebb taga, dr. Nemes László elhunytát. Bajtársunk az 1916/17. tanévtől nyolc éven át járt a Budapesti Ev. Gimnáziumba és ott az 1923/24. tanév végén érettségizett. Egyetemi tanulmányai végeztével ügyvédként működött Budapesten, majd 1957

után Amerikába kivándorolván, hivatását Csikágóban folytatta. 1971. január 14-én tért meg Teremtőjéhez. A gyászban osztozunk hozzátartozóival.

"Nincs itt nekiünk maradandó városunk..."

Egyháztörténelmi emlékeztető

1971. április 18-án lesz 450 esztendeje annak, hogy Luther a wormszi birodalmi gyűlésen megtagadta tanainak visszavonását híressé vált mondásával: "Itt állok, másképp nem tehetek. Nem tanácsos, hogy az ember lelkiismerete ellen cselekedjék. Isten engem úgy segítjen!"

NE FÉLJ!

NE FÉLJ! c. áhítatos könyvünket több hónapon keresztül hirdettük és azt ígértük: ha kellőszámú megrendelő jelentkezik, november végére megjelenhet a könyv. A megrendelések csekély száma és lassú beérkezése miatt elcsüggedten, már-már arra gondoltunk, hogy szép tervünk megbukik.

Isten azonban mindig megszegyeníti az emberi kishitűséget. Legújabbán számos megrendelés futott be s bár ez még mindig nagyon messze van a szükséges 400 példány áráról (1200 dollárra van szükségünk, hogy a nyomást megkezdhessék), mégis jó reménységet nyújt arra, hogy késéssel ugyan, de mégis megjelenhet NE FÉLJ! c. könyvünk.

Hogy ez így legyen, ahhoz olvasóink imádságát is kérjük. Ki tudja, hátha Isten ad nekünk egy mecénást, aki nagyobb összeggel segítségünkre tud sietni? Ma sok mindenre jut pénz, ami földi kincs és "a rozsdá és a moly megemészti", talán akad az amerikai magyar evangélikusok között, aki az Úr Jézus mondása szerint a mennyekben akar magának kincset gyűjteni!

A könyv ára egészvászonkötésben \$4.50 lesz. **ELŐZETES MEGRENDELŐK CSAK 3 DOLLÁRT FIZETNEK!** Ha kedves Olvasóink vágyakozik a jó lelki táplálék után, ne halogassa, hanem még ma küldje be az alábbi megrendelő szelvényt!

SECOND CLASS PUBLICATION.
POSTMASTER: SEND FORM 3579 TO
ERŐS VÁR
BOX 02148, CLEVELAND, OH 44102.

Mindennapi kenyér

— Útmutató a Biblia olvasásához —

1971. ÁPRILIS HÓ

1. 2 Kor 1:3-11. — Mát 26:36-46.
2. Ján 11:47-55. — Mát 26:47-56.
3. Jer 17:13-17. — Mát 26:57-68.

VIRÁGVAS. — ÁPR. 4.

Heti ige: Ézs 53:11-12

4. Zsid 12:1-6. — Ján 12:1-8.
5. Ézs 50:5-10. — Mát 26:69-75.
6. Zsid 9:16-28. — Mát 27:1-14.
7. Jer 15:16-21. — Mát 27:15-30.
8. 1 Kor 10:16-17. — Mát 27:31-44.
9. Nagypéntek. 2 Kor 5:14-21. — Mát 27:45-56.
10. 1 Pét 3:18-22. — Mát 27:57-66.

HÚSVÉT — ÁPR. 11.

Heti ige: Jel 1:18

11. Húsvétvasárnap. 1 Kor 15:12-20. — Mát 28:1-10.
12. Húsvéthétfő. 1 Kor 15:54-58. — Mát 28:11-20.
13. Kol 2:9-15. — Fil 1:1-11.
14. Ján 21:1-14. — Fil 1:12-18.
15. Csel 8:26-40. — Fil 1:19-26.
16. Ján 20:1-9. — Fil 1:27-30.
17. Ján 20:11-18. — Fil 2:1-4.

HÚSV. U. 1. VAS. — ÁPR. 18.

Heti ige: 1 Pét 1:3

18. 1 Pét 1:3-9. — Ján 21:15-19.
19. 2 Tim 1:6-10. — Fil 2:5-11.
20. 2 Tim 2:1-5. — Fil 2:12-13.
21. Csel 8:26-39. — Fil 2:14-18.
22. Csel 4:32-37. — Fil 2:19-30.
23. Róm 6:3-11. — Fil 3:1-11.
24. Jón 2:1-11. — Fil 3:12-16.

HÚSV. U. 2. VAS. — ÁPR. 25.

Heti ige: Ján 10:11, 27-28

25. Ef 2:4-10. — Ján 14:1-6.
26. 1 Pét 2:21-25. — Fil 3:17-21.
27. Mát 26:31-35. — Fil 4:1-7.
28. Mát 18:10-14. — Fil 4:8-9.
29. 1 Pét 5:1-4. — Fil 4:10-23.
30. Ján 18:1-9. — Péld 10:10-14.

(J)

ERŐS VÁR
P. O. Box 02148
CLEVELAND, OH 44102

Kivágandó és beküldendő:

A NE FÉLJ! c. áhítatos könyvet megrendelem. Mellékelem a könyv árát: 3 dollárt. Tudomásul veszem, hogy kevés számú megrendelő esetén a könyv nem jelenhet meg és beküldött pénzemet visszakapom.

Név: .....

Utca: .....

Város: ..... állam: ..... Zip Code: .....